

Муҳтарама ТУРКОИ

ТИЛАК

Турон аҳли сиз ҳам тўрга ўтиңгиз,
Ўчсин орсизларнинг совуқ қаҳ-қаҳи.
Рӯшиллик — туркийлар қазиган
дениз,
Аждарнафсларнинг йўқ унда ҳақи.
Манқуртиликнинг жирканинг қабоси
ёнсин,
Иргитмоқлик пайти келди пок
тандан.
Руҳафзо наводан юраклар қонсин,
Зиллатин кувингиз туркий Ватандан.
Ойсиз кечаларни ойлатган-ку турк,
Дунёни лол этган туркона шуру.
Асрин саҳарлорни соллатган-ку турк,
Дилларда кўкармас не учун гурур?

Алп Эр Тўнга номин қўшиб онт ичинг,
Мутеликни кўминг бекафан гўрга,
Итоат кишинанинг оёқдан ечинг,
Ризқ бўйманг ўтканини ҳар битта
зўрга.

Зулмат дарвазасин занглаған зулфин,
Озодлик лашкари ячсин беомон.
Ўзбек-туркларнинг очингиз қулфин,
Гафлат уйқусидан қалқди

Туркистон.

Латиф тонг еллари ҳайдади дудни,
Илоҳи, бу Туронзами гулласин!
Эгаси, султони бўлинг, хур
юртнинг,
Абад сизни уйроқ руҳлар қўлласин.

ТАНҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

— ПОТИШХОН, КУМГОНИНГИЗ ҚАЙНАДИМИ
— Салайбуш, яқинлашиб қолди.
— Эндиқ мушлашиб кетадир, шу деганингиз-

га! Эганиси Фотима ўчеқ бошида кумғон қайна-
тиб, синглис Солиҳа сўрида ўрнанини тишбиш, ҳазил қи-
лишар эдилар. Эганиси Фотима ўтдан йирокроқ
туруб қолғон кумғонига ўтиңгиз ўртасига жили-
риб қўйди-да Солиҳага қараб:

— Хой, Салайхон! Мен чой дамлаб, дастурхон
солиб, бувимларни ўтказугунча гизилаб ҳавлига
утуб қатикинг бетини олиб ҷиҳамсизми? —
деди.

Солиҳа ҳавлига ўтганинг эрнди ва шу эрин-
ганини билдирамаслик учун:

— Билдирамаслик гаприман, кечака сиз қайнатиб
қатиқ уотнингиз йўқ, — деди.

Фотима «хо-қоялаб бир кулгандан кейин

— Вой ўла қолай, кечака бувим қатик уотнингиз
деганда «Тургунбушларникни» оқлиқ тиляб
чикинг ўзининг эмасмидиги? — деди.

Солиҳа шоши, юзлери кип-кизиң инор бўлди,
бирлар нима дайшишадан тутилиб тур-
ғондан кейин суст овоз билан айтди:

— «Тургунбушларникни» оқлиқ тиляб
чикинг эндида бору, илгарни кунги иш деб ўй-
лабман.

— Йўқ, кечака «номозгартга яқин эмасмиди?

— Майли, ўндай бўлса чиқиб.

— Унда ҳақона кимлай чиқиб кела қонинг,
айналай келин.

— Ула қолинг, ўзингиз келин! Мен ҳали ўш-
ман. Эртенинди «брәр» қилиб сизни узатамиш.
Тўйнингда бир ўйнага тушай, бир тушай... ҳамма
ҳайрон колсун!

— Мендан кейин сизга ҳам наебат келиб ту-
рудар-да, Отишибу.

— Менга наебат келмайди, мен бувимнинг
бошини бокиб коламан.

— Ҳа, бувимнинг боқасиз-а! Қайнонангиз-
нинг бошини боқарсан.

— Ўзингиз боқарсан, ўзингиз боқарсан, ўзин-
гиз боқарсан, ўзингиз боқарсан...

— Ҳа, алам қидими! Ҷидамай кетдингизми,
оими! Ҷидагана ҷиҳонга мунни... ҳай, боринг,
тезори катикинг бетини олиб ҷиҳонга, кумғон
қайнар қайдан!

Солиҳа ҳафза бўлуб қолғон эди, ўз-
лиги, йилогондаги бўлуб туруб, бурни
билишада сўради:

— Қатикинг қаердай!

— Қаердай бўлар эди, ҳавлида.

— Билман ҳавлидалигини, ҳавлида қаерда
дайлан!

— Ҳавлида, қаерда бўлар эди, ўша ҳовузнинг
бўйини сепяди.

Солиҳа бошига тўнини ташлаб сударла-
сударла чиқиб кетди. Фотима варакларни қайна-
тиб турган кумғонига ўчонкинг бир чекиасига
олиб қўйуб, чойнакларга чой солса бошлиди.

ФОТИМА ЧОЙЧАНАККА ҷой дамлаб ўч-
кинг олдида кетор қизди-да, ўнину шотига кириш-
ди. Ўзулуб бир тутамига қолғон эши, қалта,
яланни кетган ойим сулурги ҳар бир ишқал-
нишада ишқи сулурги ҳар бир тутамига кетган-
ди. Фотима ҳар ишқални кетган ойим сулурги
сўнуб юрбу, охирда катта баттагон тутамига
сўнур сулурги бўлди. Супургина жади билан
сўнурни тагрига йиртиғондан кейин юқорига,
ўн-ўнгага биттадан ути тўшак солди. Уртага
малла дастурхони ўйн қўйғондан кейин, эрин-
зини босиб нон-чой ташимоқга бошлиди.

Нон севадат котон-котон, бурда-бурда уша-
тиғон нонарни олиб турб ўз-ўнгага сўзлайди:

— Нон ҳам узулубди. Ҳали ҳамир қилиб, нон
эниш керак экан. Вой ўлсун, бугун кундузин
анови «Зебинисса»-ларникига чиқиб юрди-
шади. Ҳалингиз кизларни кўруб ҷиҳонни деб эдим.
Эшонинг ўтранчига кизи шунака дутор чоилиб,
ашула қилар эмшики, анови Гамза сатаги ма-
ттай берб ўлди. Эссиғига, эртага кетинши-

— Ҳалини 3-4 кун шу ерда туршар эмиш, шо-
шилмас экан бўледир, — деб, кўтала-йўтала
узумхонанинг ёндиғи ўйдан кизларнинг оналари
Саодатбу чиқиб келди.

Муҳтарама ТУРКОИ

ТИЛАК

Турон аҳли сиз ҳам тўрга ўтиңгиз,
Ўчсин орсизларнинг совуқ қаҳ-қаҳи.
Рӯшиллик — туркийлар қазиган
дениз,
Аждарнафсларнинг йўқ унда ҳақи.
Манқуртиликнинг жирканинг қабоси
ёнсин,
Иргитмоқлик пайти келди пок
тандан.
Руҳафзо наводан юраклар қонсин,
Зиллатин кувингиз туркий Ватандан.

Ойсиз кечаларни ойлатган-ку турк,
Дунёни лол этган туркона шуру.
Асрин саҳарлорни соллатган-ку турк,
Дилларда кўкармас не учун гурур?

Алп Эр Тўнга номин қўшиб онт ичинг,
Мутеликни кўминг бекафан гўрга,
Итоат кишинанинг оёқдан ечинг,
Ризқ бўйманг ўтканини ҳар битта
зўрга.

Зулмат дарвазасин занглаған зулфин,
Озодлик лашкари ячсин беомон.
Ўзбек-туркларнинг очингиз қулфин,
Гафлат уйқусидан қалқди

Туркистон.

Латиф тонг еллари ҳайдади дудни,
Илоҳи, бу Туронзами гулласин!

Эгаси, султони бўлинг, хур
юртнинг,
Абад сизни уйроқ руҳлар қўлласин.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Кетди... кетиб қолди, шивирлаб
лабим,
Юпанчларим синиқ шотига ўшар.
Кетди... кетиб қолди... жимирилар
қалбим,

Қайғу кулоҳини кийган ўй қақшар.
Кетди... кетиб қолди... қучиб андуҳим
Сўзларим йикилар ишқини поига.

Кетиб қолдинг... чала бўғизлаб руҳни
Ташлаб изтиробнинг қонхўр сойига,
Сувда чўқмас, ўтда куймас ҳисларим,
Алам деворини ушлаб йиглайди.

Хуснингга термулиб тўймас қўзларим,
Нур бошига муштлаб-муштлаб
йиглайди.

ТАҲОЛИКДА

Бози Йодукъеси

Боши бешинчи бетда

Ажатманзара: шаҳарда уруп ҳаракатлари, ҳарбий ҳолат кетаётиди-ю, таскилар сийркрай бўйса-да, қатнаб турғабди, садо-ситиқ кундаклил тириклил давом этимода. Ҳатто бир жойда музказмоқ сотиги ўтирган одамни ҳам кўрдим. Сал нариза эса — тавба, айтсан, ишонмайсиз, ранго-ранг лента тақиб, келин олиб кетаётган иккита-утириб, жўналди.

Боги Бобур ҳамон азалий шукухга тўлиб шовиллаб ётади.

Бомбомизни ғайтадан зиёрат қўйдик. Кино-таскиримиз Фаррухзод Расулов замъи-шавқ билан, илхом билан видеотасвиги ола кетди — бўлалак фильми учун нобеъ кадрлар топилганидан у бенинда хурсанд эди. Қабр ёнига тиз чўйинимизда Муҳаммад Али секининг. «Мен ҳам тиловат қўйсан, икозатим?» деб сўради Бажонидига рози бўлдик. У дардич, шинкаста бир кирорат билан тиловат қўйди. Ихшиғни мулла ҳам экан у. Ишшимиз юришгани боғе президентимиз ҳам роса ийғод кетган, совса-саломни янаш мўл килип олган экан, аскар йигитлардан кимга дүпни, кимга чойнок-чўёла, кимга белғор насиб этиди.

Бу сафар Ҳоқимнинг ўтириб ўтирилган. Яқинчиларга бу жой шаҳарликларини севмли гаштогоҳи — истироҳат бори санаалар экан. Гоҳ паст-баланд төғ ёнбагрида жойлашган, тепалика зиналар орқали кўтарилиб борилади. Дарвоза олдига рўпера бўлишибисиз билан курордидан соқчилар бинин тўхтилаши. Муҳаммад Али бизни ташиштириб, маҳсадимизни тушиштири, «Хоқим», «ахан» деган сўзларни ёштиби, соқчилар бизга ўрган тортиб қаралдилар. Сўнг улардан бирни бор ўргасидан иккни ошёнёни музазам кўпичка — қароргого қараб маслаҳатлашганин кетди. Бир оздан кейин ижозат бўлди шекили, улардан исизкоти оғизни ишарига бошлиди. Бисмиллоҳ айтаб, юрагимиз ҳаякондан энтиқиб, зиниларга ҳадам қўйдик. Мана, баланди, юксак тоглар пойида жойлашган оқ мармар мармара. Мўъказигина, худди Бобур Мирзонынг ўзи янгига ортича щашам ва дебаблардан ҳоли, сино ва камтарин бир оромтоҳ. Венчидер кўзларининг намланниб, бўзингизга хўрсинац, тикилиб кела бошлиди. Мана шу союзу сагана остида, иккни газ қаро тупроқ қўтирида шиддат-шиюзат билан оламга сизмаган ширни мард ётиди... Мақбаранинг атрофи им-пилди дарзлар, ёғилган новдалардаги му僚им ўтироқлар. Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади.

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларнинг чизмакашликларини хисобла олмагандаги сагана ва майдарнинг умумий ҳолати бинойидек. Майдумки, бу обида 1607 йилда Бобурининг звараси Жаҳонсириҳом томонидан курдирлиган. Бино-барин, салким тўрт юз йилдан бўйн ўз салобати ва шукухини саъдлаб келмодда. Маъбаддан сал построҳда мўъказигина оқ мармарамдан бироғи... Майдарнинг ўтирасидан шарқирада муздай тарзни Бобур Мирзо ҳақида саловат автиб тургандек. Ҳаё шундай тиник, шундай мусаффоқи, симирган саро кўкраб қафасларини генгайтиб бораётандек тунолади...

Ҳаёлмиди эса жаҳонлар шоҳ ва оламиги ширининг маҳзун мисралари кўзимдаги ёш каби айланни турдид...

Е қаҳар газад бирла мен тифор қил, Е бахру интонатига мустағор қил, Г раб, сенгадур юзум, қаро, ҳоҳ он қил, Н ав сенинг ризонг ёзур, андоқ қил.

А СРИИ ЧИНОРЛАР, ҚЎҲНА, АЗАМАТ тут дарҳатлари, азизи чайрагочар бояқа куюл куланни ташлаган. Қўйда Бобур Мирзо замониди қаздирлиган иккита мармар ҳовуз. Шаҳардаги бишбоддиклар ва уруп ҳаракатларига қарашмай, мақбара яхши сақланган, гирдо-гирди кўкаламзор, озода, ораста. У ербу ерида тарихда ном қолдирни ишнида иўли қичиган бэзин қимсаларн

«ХУДО ХОХЛАСА» ДЕМАГАН ЭКАН
ШЕКИЛЛИ, Жавлонбек милсаҳонаси
етолмади. Йўлум яқинроқ бўлар деб, эшаги-
ниг бошини дала йўлига бурган эди (узи-ку
адидан бу томонга йўлга чиққандан бери
жоновор майдо қадам бўлиб, йўли унмай, го-
ҳо тўхтаб-тўхтаб келаётгани), энди тақа-тақ
тўхтади. Тўрт оёғини ерга тираб, дир-дир
қалтириб бошлади. Жавлонбек йигит бўлиб
ашакни минибдики, уни на қамчи билан ур-
га, на хала қилган. Жоноворин ҳам миниш,
ҳам калтаклаб жонига озор берини ахлоқ-
сизлик деб билади. Раҳматли дадаси шун-
дай деб таълим берган. Эшакдан тушиб, боши
солинганини, ҳамиса динг кулжарни шалла-
шиб, коп-кора кўзлари (Жавлонбекнинг шу
ашаги негадир қора куз бўлиб туғилган) ко-
сасидан чиққудек бир аҳволдигани кўриб,
юраги шув этаб кетди... «Наҳотки... наҳотки
оїн-кунинг етган бўлса, жоноворим... деб ўйла-
ди... наҳотки мени набиралик қўлмоқчи
бўлсанг, қоракўзим». Утирилиб қаранг эди
орқаси хийла бўртиб, кенгайброқ, намлаби
ҳам қонти. Думи тинмай сийкинни. «Дард
тутили беронар... Ийк, ийк, бу ерга ётма,
холирок, имшоқроқ жойга олиб ўтай... Исси-
қина оғлихонамизда қўз ёрасас деб юар-
дим-а...» Чўккалаф этишига чоғланётгандек жо-
новорин кайтадан турғизиб, алкаларни силаб
гектарчилар шолисини янич, похолни таш-
лаб кетган хиромон бор экан, ўша ерга олиб
ўти. Шошилиб устидан хуржинни оли, тў-
кинини ечи. Тагига похол тўшаб, авалаб
ётқизди. Жоновор, Жавлонбек алботта шун-
дан қарегу, шуни кўтайдиган кўпкорни
қора кўзларни мўлтилатиб фармонига бў-
ниб турди. «Бечорагиман-эй», деб ўйла-
ди Жавлонбек, эшагинни калта ёлларини си-
лаб, силаган жойларидан ўтиб, — размат-
ли онаг ҳам сени далада туккан эди... Так-
дир экан-да. Лекин сен, асалим, этарор тур-
япсан-ку, менинг ҳисобимча, ҳали бир ой
бор эди-ку! Ҳа, ҳа, билдим, мана бу чирошли
қулодларнинг остида варанглаб отилган ўқ
овозларидан қўрқансан, қаршининг келил
қолган оғ бўйларни кўриш аёдий тамом бўл-
гансан... Қўрқун гумонангни ўрнидан кўчирив
юборган... Бошинни кўтар, похолада кўпроқ
босяй, юмоқнина бўлсин...»

Жавлонбекнинг галати одати бор. Мева ту-
ридан узумни, таомининг хилидан ширгуручи-
ни, ҳайвоннинг уроҷчинини күп кўради. Қи-
зин, таомил ҳам характери сингари зурий-
дан зурийдек ўтар экан да. Ютингнинг улу-
шони деб мони чиқарган разматлини кетти бо-
 болари ҳам узум билан ширгуручуб, уроҷи
ашак миниб дунёдан ўтган эйлар. Жавлон-
бекнинг хали-хали эсди. Ўша раҳмид бо-
 боси бир куни тизасига ўтқазб, елкасини
еълаб, пошонасидан ўтиб: «Ўғлим, эшакни
ҳаммаси ҳам эшак, лекин уроҷи эшакни
бўри устун фазилини бор. Умр бўйи хизматнинг
килдади, обирингни сенга яна азamat бир хиз-
маткорни ҳам қолдирни кетади», — деган
эйлар... Раҳматли дадаси Даиронбек амаки
ҳам Ҳрушев замонида эшакларни отиш-
лашада мониб оғизларни ўтганда размат-
лини деб чиқишни кетади. Ҳар кунни мониб
раиси билан оғизларни, раис эшакларни отиш-
лашада мониб оғизларни ўтганда размат-
лини деб чиқишни кетади. Ҳар кунни мониб
раиси билан оғизларни, раис эшакларни отиш-
лашада мониб оғизларни ўтганда размат-
лини деб чиқишни кетади.

Эшак минимас кишилар,
Эшак молимас демимилар.
Кимки мимис эшакни,
Ҳам тўйисса хашакни,
Килини ору-хавасини
Курар Ҳизир-Иёлеси —

деб шеръ битиб «Ленин учунни» газетасига
жўнатган эди. Шеъри босклияди, лекин
Пўлат Мўмин деган катта бир алломадан
теградаги бузоқчалар ҳақида ёсангиз яхши
бўларди, деган фойдали маслаҳат келди.

— Хотинимга якимда «Пул-
ни қандай тежка шумини, деб
кин китоб сугва қилимдим,
— Ху натижаси бўляпти-
ми!

— Ҳа, албатта, чекиши
ташладим, ишга пиёда борял-
ман ва яна... ўн кило оздим.

— Ҳайронман, якимдан бе-
ри — магазинлардан ароқ
топиш кийинлашган сари эро-
хотинларни акрариши ку-
пайиб кетаптими!